

Sənətkar ömrünü saf arzular uzadır

❑ *Milli musiqi alətlərimizin sırasında klarnetin adı yoxdur. Necə ki, qaboyun, pianonun, gitaranın, qarmonun və s. Lakin zaman axarında bu əcnəbi alətlərin dilini bilən ustad sənətkarlarımız ərsəyə gəlməklə milli musiqi dünyamızı öz bənzərsiz ifalarıyla zənginləşdirmiş, daha dəqiq desək, bu alətləri milliləşdirmişlər.*

Rəmişin gitarada ifa etdiyi yanıqlı "Segah"-ı, Zaur Əliyevin pianoda çaldığı "Humayn"-u Teyyub Dəmirovun qarmon-da ifa etdiyi "Bayatı-Qacar"-ı, klarnetdə Şəmsi İmanovun "Vağzalı"-sı, qaboy-da Kamil Cəlilovun "Bayatı – Kürdü" və digər ifaların adını xalqımız bu gün də fəxrlə çəkir. Ifalarına həvəslə qulaq asılır. Bu gün də radio-televiziyanın qızıl fondunda bu ifalar hörmətlə qorunub saxlanılır. Belə ifaçılardan biri də respublikanın Əməkdar artisti, mahir klarnet ifaçısı Fərhad Əbdül oğlu Hüseynovdur.

50 ildən artıq zəngin və çoxşaxəli yaradıcılıq yolu keçmiş Fərhad Hüseynov 1942-ci il may ayının 26-da Bakı şəhərində anadan olub. Çoxları kimi, onun da böyük səhnəyə yolu bədii öz-fəaliyyətdən başlayıb. Əvvəlcə Qaqarın adına Pionerlər Sarayında nağara ifaçısı kimi fəaliyyət göstərir. Az sonra isə tale onu respublikada kifayət qədər tanınan Əbilov adına klubun "Şəlalə" ansamblına gətirib çıxarır. Xalq artisti, bəstəkar Adil Gərayın rəhbərlik etdiyi bu ansamblıda o, balaban ifaçısı kimi fəaliyyətə başlayır. Ansamblıda fəaliyyəti onu bu sənətə qəlbən bağlayır. Özünə yeni sənət dostları tapır. Sənətdə bir az da püxtələşir. Məhz balaban sənətinə olan maraq və sənət dostlarının təkidi ilə 1963-cü ildə o, sənədlərini Asəf Zeynallı adına Orta İxtisas Musiqi Məktəbinə verir. Gəncin balabanda ifa etdiyi "Sərhədcilər marşı" münisiflər heyətinə daxil olan Xalq artistləri Seyid Şuşinski, Adil Gəray, Əhməd Bakıxanov tərəfindən bəyənilir. Heç bir musiqi təhsili görməyən Fərhad Hüseynov yalnız fitri istedadı, musiqi duyumu və qavraması sayəsində həmin il Bəhrüz Zeynalovun balaban sinfinə qəbul edilir. Gərgin məşqlər, yeni tapdığı sənət dostları onu balaban sənətinə daha sıx bağlayır. İlk vaxtlar klarnet ifaçılarına dəm tutmaqla məşğul olur. İlk müşayiət etdiyi sənətkar öz doğma qardaşı, o dövr klarnet ifaçıları arasında kifayət qədər tanınan Nadir Hüseynov olur. Onunla əvvəlcə ad günlərində, hərbi xidmətə yolasalma və qarşılama məclislərində iştirak edir. Çox çəkmir ki, fəaliyyətinin xoş sədası digər klarnet ifaçıları Əşrəf Əşrəfzadəyə, Elxan Səmədzadəyə, Yaşar Həsənova da çatır. Hamı onunla dostluq etməyə, yaradıcılıq əlaqələri saxlamağa çalışır. Bir müşayiətçi kimi sənət dostlarını təmin etsə də, klarnet ifaçılığında öz sözünü demək arzusu ona rahatlıq vermir. O da çoxları kimi, tanınıb sevilmək, ən başlıcası isə "ustad" kəlməsinə layiq sənətkar olmaq arzusunda idi. Bu arzu-ya çatmaq üçün qarşıda çətin və gərgin məşqlər, keçilməz sədlər, məqsədə doğru inamlı addımlar atmalı idi.

İlk növbədə, balaban kimi klarneti də mükəmməl öyrənməli idi. Alətin seçilib alınmasında dövrün ən populyar klarnet ifaçısı Adil Bayramov ona yardımçı olur. Klarnet də balaban kimi nəfəslə alət olsa da, istər quruluşuna, istərsə də, çalğı üslubuna görə çox fərqlidir. Hər iki alət güclü nəfəs, möhkəm dodaq tələb edirdi. Məqsədə doğru inamlı addımlar onu gözləyirdi. Çox qısa vaxtda istedadlı gənc sənət dostları arasında artıq mahir klarnet ifaçısı kimi də tanındı. Respublikanın bir çox tanınmış ansambl rəhbərləri onu öz kollektivlərində görmək istədilər. Belə ansamblılardan biri də 1965-ci ildə Əhsən Dadaşovun rəhbərlik etdiyi Xalq Çalğı Alətləri Ansamblı və Dövlət Mahni və rəqs ansamblı olur. Az sonra –1975-ci ildə Ə.Quliyevin rəhbərlik etdiyi Xalq Çalğı Alətləri Ansamblının solisti olur. Bu ansamblıda balaban, yeri düşəndə isə klarnet ifaçısı kimi də fəaliyyət göstərir. Respublikanın bir çox tanınmış sənət adamları –Xan Şuşinski, Əlibaba Məmmədov, Zeynəb Xanlarova, Əbülfət Əliyev, İslam Rzayev, Şövkət Ələkbərova və bir çox digərlərini müşayiət edir.

Ansamblıdakı fəaliyyəti onun sənətdə öz sözünü demək şansını artırır. Həmin kollektivlə təkcə doğma respublikamızda deyil, ölkəmizin hüdudlarından çox-çox uzaqlarda – Türkiyə, Fransa, İtaliya, İran, Almaniya və digər ölkələrdə qastrol səfərlərində olur. Hər yeni ölkə, öncə yeni repertuar demək idi. Hər bir xalqın adət və ənənəsinə, musiqisinə hörmətlə yanaşmaq tərzini hər bir müğənni və musiqi ifaçısı üçün çox vacib amil idi. Qastrol səfərləri, eyni zamanda, milli musiqi mədəniyyətimizin təbliği demək idi. Odu ki, belə qastrol səfərləri hamı kimi Fərhad Hüseynov üçün də bir fəxarət idi. Xatırladaq ki, respublikada peşəkar ansamblılar çox olsa da, qastrol səfərlərində daha çox Ağası Məşədibəyovun və Əliağa Quliyev-

vin rəhbərlik etdikləri Xalq Çalğı Alətləri Ansamblıları olurdu.

Fərhad Hüseynov yaradıcılığının ən parlaq dövrü 70-80-ci illər olur. Ümumittifaq "Melodiya" səsyzma studiyası 1970-ci ildə Fərhad Hüseynovun ifasında bir sıra oyun havalarını vala yazıb böyük tirajla SSRİ məkanında satışa çıxarır. "Babək", "Babamın babasının babası", "Qara gölün cüllütləri" kinofilmlərində də sənətkarın zurnada, balabanda, tütəkdə ifa etdiyi musiqi nömrələri filmləri daha maraqlı və baxımlı edir.

Yaradıcılıq dövründə bir çox ansamblılarda çalışan Fərhad Hüseynov 1983-cü ildə özünün rəhbəri olduğu "Ney" instrumental ansamblını yaradır. Düz 10 il bu ansamblıla Azərbaycanı qarış-qarış gəzir. Cəbhə bölgələrində, kənd əməkçiləri qarşısında sayısız-hesabsız konsertlər verir. Onun tütəkdə ifa etdiyi "Çoban Qara", balabanda "Sarı gəlin", klarnetdə "Ceyhuni", "Rəhimi", "Sabirabadi", "Gənclik" rəqsləri, eləcə də haqqında çəkilmiş 6 film-konsert bu gün radio-televiziyanın qızıl fondunda hörmətlə qorunub saxlanılır. Respublikanın Xalq artisti Siyavuş Kəriminin 2006-cı ildə Sevil Əliyevanın "Ana" mahnısını aranjeman edərək bu həzin, bir az da kövrək mahnıya klip çəkilişində balaban ifasını Fərhad Hüseynova həvalə edib. Klip Heydər Əliyev Fonduna hədiyyə edilib.

Fərhad Hüseynovun yaradıcılığında önəmli, yaddaqalan ifalardan biri də onun Xalq artisti Səid Rüstəmovun rəhbərlik etdiyi Xalq Çalğı Alətləri Orkestri ilə bir sıra romans və mahnıları lentə aldırmasıdır.

Klarnetdə ifa etdiyi-Üzeyr Hacıbəyovun "Sənsiz", "Sevgili canan", balabanda "Sənindir" kimi əsərləri Fərhad Hüseynovu artıq peşəkar musiqiçi kimi, illərdən bəri arzusunda olduğu "ustad" kimi tanıdır, xalqa sevdidir.

Azərbaycan incəsənətinin təbliğindəki xidmətinə görə o, 2012-ci ildə respublikanın Əməkdar artisti fəxri adına layiq görülür. Yaşının bu vədəsinə baxmayaraq, bir gün də olsun, məşqlərindən, yaradıcılığından qalmır. Azərbaycan Dövlət İncəsənət Universitetinin xalq çalğı alətləri kafedrasının müəllimidir. Balaban sənətinə həvəslə gənc nəsə öyrədir. Çalışdığı kollektivdə hamı xətrini istəyir. Eyni zamanda, Milli Konservatorianın tələbə orkestrinin konsertmeysteridir.

Gələn il ustad sənətkarın 75 yaşı tamam olur. Eyni həvəs, eyni şövq. Demək, qəlbi yaradıcılıq eşqi ilə döyünən sənətkar üçün yaş heç vaxt manə ola bilməz. Bu gün sənətkarın bir arzusu var. İllərdən bəri ustadlarından öyrəndiklərini xalqa çatdırmaq, damla-damla qazandığı hörmət və ehtiramı isə qoruyub saxlamaq. Saf niyyət, gözəl arzudur.

Rafiq SALMANOV,
Əməkdar mədəniyyət işçisi
"Xalq qəzeti"
(foto müəllifindir)